

Maslahatlaşdylar / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler, Türkmen dili

написано kitapcy | 23 января, 2025

Maslahatlaşdylar / satiriki hekaýa

MASLAHATLAŞDYLAR

Direktor elinde saklap duran gazetinden ýüzüni aýyrman, kaşaň kabinete ýygnanyşanlara ýene-de bir gezek, öz aýdyşy ýaly, "açgisiniň" üstaşyry göz aýlady-da, gapdala eglibräk, okuw işleri baradaky orunbasarynyň gulagyna bir zatlar pyşyrdady. Soňundanam, hemişeki edähetine görä, birki gezek batly ardynjyrap, söze başlady:

– Obşam ýoldaşlar, biz şu gün ör-rän wažnyý bir meseläni – dil hakyndaky kanunyň proýektini ara alyp maslahatlaşmak üçin ýygnandyk. Nedawno şol proýektiň gazetlerde çap edileninden-ä hemmäňiziň habaryňyz bardyr. – Direktor elindäki epini ýazylmadyk gazeti ýokary galdyrdy-da, sözünüň üstüni ýetirdi: – Obşam, ýoldaşlar, proýektde osnownoý rodnoý dilimizi ösdürmek barada aýdylýar. Men gürrüňi uzaldyp, olaryň hemmesini size detalno gürrüň berip durjak däl. Onu hemmäňizem okansyňyz gazetlerden. Şeýle dälmi?

Oturanlaryň ählisi "hawa" diýen terzde baş atdylar. Direktor göwnühoş ýylgyryp, sözünü dowam etdi:

– Ta-ak, onda proýekt barada her kim aýdybermeli öz mneniýasyny. Hany, kim başlajak?

Birbada kabinetiň içine ümsümlik aralaşdy. Hemmeler pikirini bir ýere çugdamlaýan ýaly, aşak bakyp dymdylar. Diňe niredendir bir ýerden aýnanyň önünde peýda bolan äpet gara siňek ilkinji sözi alan dek, düşnüksiz wyzzylady. Emma oňa diňe hol çüňkde gysmyljyrap oturan jaý süpüriji Näzik daýza mojugy bilen alarylyp bir seretdi diýäýmeseň, epeý-epeý pyýadalaryň hiçisi gabagyny-da galdyrmady. Gaýtam, her kim

aşak bakyp oturyşyna düşnüksiz wyzzyllda meýmiredi.

Ara düşen dymyşlygy ahyr direktoryň özi bozdy:

– Nu-u, uzak dymdyňyz-la?! Neuželi, gürlejegiňiz ýok. – Onuň nazary türkmen dili we edebiýaty sapagyndan okadýan mugallyma kaklyşdy: – Myradow, dawaý, sen aýt öz mneniýaňy!

Bie gapdalda oturan orta ýaşlaryndaky daýaw adam göwünli-göwünsiz ýerinden galdy. Äpet kellesini göwresine birikdirip duran gysgajyk boýnundan asan galstugyny sag eli bilen düzedişdirdi-de, söze başlady:

– Karoçiý, ýoldaşlar, men bu proýekti podderžiwat edýändigimi srazu aýdasym gelýär. Potomu çto, proýektiň birinji maddasyny okanyňdan biziň näçe ýyllap meçtat edip gelýän zadymyzyň hasyl bolandygyna göz ýetirýärsiň. – Ol öz sözleriniň täsirini bilmek isläp, oturanlaryň ýüzüne birlaý seredip çykdy. Hemmeleriň sessiz-üýnsüz, burny deşilen ýaly bolup aşak bakyp oturyşlaryny görende, ony kanagatlanmak duýgusy gurşap aldy. Birneme ekezlenip, gürrüňini dowam etdi: – Dil halkyň baýlygy. Wot, şol baýlygam tas ýitiripdik biz, ýoldaşlar. Gorodlarda dagy käbir türkmen semýalarynyň çagalary ýeke agyzam bilenoklar öz rodnoý dilini. Öňem haýsydyr bir uçýonyý aýdyp geçipdir ahyryn, dilini ýitiren halkyň özem ýok bolar diýip. Ör-rän prawilno aýdypdyr şol, görseňiz. Biziňem dilimizi ýitirmegimize çud-çud galdy. Söz zapasymyz çereçur azaldy, birnäçe sözlerimiz arhaizmleşdi. Hälem şü perestroýka diräýdi maňlaýymyzdan. Öz nasionalnyý dilimize gosudarstwenný status aldyk.

Ýoldaşlar, biz oba ýerlerinde peredowikler, intelligensiýanyň beýik wekilleri hasaplanýarys. Şonuň üçinem öz rodnoý dilimizi mundan buýana-da ösdürmek, çistilemek üçin aktiw göreşmelidiris. Bu işde bize uly rol degişli bolup durýar...

Soňam mugallymlaryň birnäçesi çykyp gürlledi. Olaryň ählisi-de kanunyň taslamasyny tekrarladylar. Şonuň bilenem maslahat tamamlanyp, gapydan kim öň çykmaşak başlandy.

Sähel salymdan kaşaň kabinetde jaý süpüriji daýzanyň bir özi galdy. Her näçe üns berse-de, häliden näme hakynda gürrüň bolanuma oňly düşünip bilmän oturan Näzik daýza "Owf-f" edip ahmyr bilen başyny ýaýkady-da, eline sübsesini aldy. Ähli

gaharyny henizem düşnüksiz wyzzyl-daýan siňekden çykardy...

1990 ý.

Döwran AGALYÝEW.

Satiriki hekaýalar